

ROADMAPA PLATFORMY PRE RIADENIE IT ZDROJOV

Dokument popisuje navrhovaný prístup k tvorbe obsahu jedného z nástrojov využitých v rámci plánovaných reforiem v oblasti eGovernmentu – centrálnej platformy riadenia IT zdrojov. Jednotlivé popisované kroky budú prerokované s odbornou verejnosťou. Prípadné zmeny a doplnenia obsahu centrálnej platformy vyplývajúce z dynamiky potrieb v oblasti IT budú do dokumentu následne zapracované a rovnako prerokované s obdobou verejnosťou.

Informácia o dokumente

Názov	Roadmapa platformy pre riadenie IT zdrojov
Stav	
Pripravil	Igor Hladík, Lýdia Véghová, Kristián Hodossy, Stanislav Gernic, Valentína Šešerová, Michal Brusnický
Verzia	1.0
Dátum	31.3.2022
Dátum revízie	

História verzií

Verzia	Dátum verzie	Pripravil zmenu	Pripomienkoval	Kľúčové zmeny
1.0				

OBSAH

Úvod	3
Očakávané prínosy centralizácie	3
Prioritné oblasti it zdrojov	3
Kritériá pre zaradenie do centrálnej platformy IT zdrojov	5
Životný cyklus it položky v centrálnej platforme.....	6
Role management	7
Časový plán naplnenia centrálnej platformy it zdrojov	8

ÚVOD

Jednou z plánovaných reforiem v oblasti eGovernmentu, ktorá je zadaná v Pláne obnovy a odolnosti, je zavedenie lepšieho managementu IT zdrojov. Primárnym cieľom tejto reformy je:

- optimalizovať resp. znižovať náklady na IT vo verejnej správe
- umožniť efektívnejšiu prípravu, implementáciu a riadenie IT projektov vo verejnej správe vo forme centralizácie procesov obstarania a managementu vybraných IKT prostriedkov (komodít, služieb).

Kľúčovým prvkom reformy je **vytvorenie a následný rozvoj komplexnej digitálnej platformy** na riadenie IT zdrojov (ďalej len "platforma"). Ambíciou je vybudovať platformu v rozsahu porovnateľnom s modelmi efektívne fungujúcimi v zahraničí (primárne www.digitalmarketplace.service.gov.uk), ktorá pokryje potreby a požiadavky verejného sektora SR rešpektujúc obmedzenia dané špecifikami SR (napr. zákon o verejnom obstarávaní). Plánovaný koncept platformy si kladie za cieľ nadviazať na súčasné aktivity v oblasti centrálneho managementu IKT zdrojov a tieto rozšíriť z pohľadu:

- Rozšírenia portfólia centrálne manažovaných produktov a služieb.
- Zlepšenia managementu a správy kontraktov.
- Zjednodušenia a zrýchlenia procesov verejného obstarávania.
- Riadenia a kontroly požiadaviek v nadväznosti na čerpanie prostriedkov („governance“).
- Vytvorenia databázy znalostí.
- Zjednodušenia prístupu k službám a produktom, ako aj zlepšenia prístupu k relevantným informáciám.

OČAKÁVANÉ PRÍNOSY CENTRALIZÁCIE

V rámci systematického prístupu k centrálnemu riadeniu IT zdrojov boli definované očakávané prínosy z centralizácie, ktoré je možné určiť ako:

- **úsporu** v EUR (úspory z rozsahu, prípadne vyplývajúce z dodatočných benefitov centralizácie ako napríklad hodnotové zámeny, presuny licencií medzi subjektami štátnej správy a podobne) a/alebo
- **skrátene času** potrebného na pokrytie potrieb v prípade využitia centrálnych kontraktov (vrátane očakávaného zníženia administratívnej záťaže na strane jednotlivých organizácií štátnej a verejnej správy spojených s procesom verejného obstarávania) a/alebo
- budovanie **databázy znalostí** (jednak v oblasti procesov verejného obstarávania a jednak expertná podpora jednotlivých organizácií v oblasti licenčného managementu).

PRIORITNÉ OBLASTI IT ZDROJOV

Vychádzajúc zo štruktúry potrieb pre zabezpečenie plánovaných aktivít na najbližšie obdobie vrátane reforiem a investícií zohľadnených v Pláne obnovy a odolnosti boli identifikované **štyri hlavné oblasti IT zdrojov**, ktoré budú tvoriť **základ platformy na riadenie IT zdrojov**:

1. Oblasť softvérových licencií

- a. Softvérové licencie (krabicový softvér, platformový resp. špecializovaný softvér)
- b. Licenčná podpora k softvérovým licenciám

2. Oblasť cloudových služieb

- a. IaaS
- b. PaaS
- c. SaaS

3. Oblasť personálnych kapacít - IT experti v segmentoch:

- a. IT manažment
- b. IT architektúra
- c. IT dizajn
- d. IT analytici
- e. IT špecialisti

4. Oblasť hardware

- a. Pracovné stanice pre zamestnancov v štátnej a verejnej správe
- b. Serverová infraštruktúra
- c. Siete a sieťová infraštruktúra
- d. Podpora hardware

Vyššie uvedené oblasti resp. položky nie sú nemenné a rovnako ako sa dynamicky vyvíja trh IT technológií aj **v rámci IT zdrojov zaradených do centrálnej platformy môže v budúcnosti variovat'** resp. byť doplnený o nové položky (napríklad hlasové a dátové služby a podobne).

Centrálny nákup štátu bol doteraz zameraný primárne na oblasť softvérových licencií. Na základe očakávaných prínosov boli identifikované a uzatvorené centrálné kontrakty, ktoré budú tvoriť základ pre centrálnej platformy. Ide o správu nasledovných vybraných softvérových produktov a služieb :

Centrálna multilicenčná zmluva Microsoft realizovaná v období 2003-2017 postupne umožnila pokrytie desktopovej časti licencií Microsoft pre 33 vybraných rezortov s približne 92 tisíc zariadeniami. V roku 2021 bol ako alternatíva centrálnej zmluvy zriadený centrálny dynamický systém, ktorý vytvára pre organizácie štátnej a verejnej správy podmienky pre efektívnejšie obstaranie produktov a služieb v oblasti desktopových licencií.

V rámci spoločného postupu Ministerstva financií Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky bola v rokoch 2015-2021 uzatvorená zmluva PSLE (Premium Support For Large Enterprises) umožňujúca zabezpečenie služieb podpory k SAP licenciám využívaným pre tieto rezorty za výhodných ekonomických podmienok s možnosťou využitia dodatočných benefitov (napríklad flexing licencií).

Nákupy licencií Oracle, ich obnova alebo ďalšie služby súvisiace s ich aktualizáciou a podporou boli od roku 2014 zabezpečované prostredníctvom centrálnej rámcovej dohody. V roku 2018 bola na obdobie štyroch rokov podpísaná nová rámcová dohoda s rozšíreným rámcom produktov a služieb pre širšiu množinu subjektov štátnej a verejnej správy.

Centrálna zmluva Talend bola uzatvorená v roku 2021 v cieľom riešenia potrieb v oblasti Manažmentu údajov (v zmysle strategickej priority Manažment údajov verejnej správy).

KRITÉRIÁ PRE ZARADENIE DO CENTRÁLNEJ PLATFORMY IT ZDROJOV

V oblasti softvérových licencií je centrálné riadenie IT zdrojov postavené na centrálnych rámcových zmluvách resp. ich alternatíve (ďalej len „centrálna zmluva“) pre vybraných vendorov, kedy centrálna zmluva pokrýva portfólio produktov a služieb daného vendora. **Kritériom pre zaradenie centrálnej zmluvy pre vybranú skupinu produktov a služieb pod centrálnu správu je:**

- **Kumulatív výdavkov za portfólio vybraných produktov a služieb** realizovaný v rámci 1 roka vypočítaný ako sumár za jednotlivé zmluvy a objednávky uzatvorené subjektami štátnej a verejnej správy – minimálna výška na úrovni 5 mil. EUR a/alebo

- **Čas a administratívna záťaž jednotlivých subjektov spojená s procesom verejného obstarávania** – zohľadnenie počtu subjektov, ktoré produkty alebo služby využívajú resp. predpokladajú využívať (v prípade nových technológií)

Rovnaké kritériá pre zaradenie produktu alebo služby pod centrálnu správu budú uplatnené aj pre ostatné oblasti centralizované v rámci platformy – pre existujúce technológie resp. služby sa pritom dôraz kladie na výšku obratu. Pri produktoch a službách, ktoré sú inovatívne (v súčasnosti napríklad cloudové služby) a kde sa finančný prínos očakáva hlavne v budúcom období, môže byť významným kritériom hlavne úspora času.

ŽIVOTNY CYKLUS IT POLOŽKY V CENTRÁLNEJ PLATFORME

Životný cyklus IT položky v centrálnej platforme má štyri fázy:

1. Analýza

V rámci analytických činností prebieha identifikácia existujúcich a očakávaných potrieb zapojených subjektov štátnej a verejnej správy. Súčasťou tejto požiadavky je zber a identifikácia požiadaviek. V prípade opätovného zaradenia IT položky sú analyzované aj existujúce podmienky a zrealizované požiadavky. Zároveň sa v prípade potreby realizujú prípravné trhové konzultácie, ktoré umožnia nastaviť a definovať správne modely a overenie aktuálnych informácií pre nastavenie budúcej centrálnej zmluvy.

2. Príprava verejného obstarávania

Na základe dostupných dát získaných analýzou je vypracovaný projektový zámer resp. ďalšia interná dokumentácia nevyhnutná k príprave podkladov pre centrálnu zmluvu a táto dokumentácia je predložená na schválenie (vrátane posúdenia projektového zámeru Útvárom hodnoty za peniaze, ak relevantné). Po schválení zámeru je vypracovaná dokumentácia pre proces verejného obstarávania.

3. Realizácia verejného obstarávania

Verejné obstarávanie je vyhlásené v súlade so schválenou dokumentáciou resp. odporúčaniami Útvoru hodnoty za peniaze. Po úspešnom ukončení procesu verejného obstarávania je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej „MIRRI SR“) povinné v zmysle do 30 dní odo dňa zverejnenia centrálnych IKT zmlúv v centrálnom registri zmlúv vypracovať a zverejniť záväznú metodickú dokumentáciu k uzatvorenej centrálnej IKT zmluve, vrátane postupu pri obstarávaní produktov a služieb súvisiacich s licencovaním IKT prostredníctvom centrálnej IKT zmluvy a mimo centrálnej IKT zmluvy¹.

4. Riadenie zmlúv

Po ukončení procesu verejného obstarávania bude prebiehať realizácia prístupovania ku zmluvám a posudzovaniu žiadostí o obstaranie resp. nákup produktov a služieb zo strany OVM pre zabezpečenie životného cyklu informačných systémov, licencií, služieb a ďalších aktív.

¹ Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 286 z 12. júna 2019 k Povinnosti prednostne pristupovať k platným a účinným centrálnym IKT zmluvám

Podporným nástrojom pre oblasť riadenia zmlúv môže byť aj systém riadenia IT aktív (ITAM), kde medzi jeho najvýznamnejší pilier patrí riadenie nákupu, ktorého cieľom je nastavenie procesu na zabezpečenie IT aktív pre potreby OVM. Tieto IT aktíva majú byť zaobstarané s dôrazom na čo najefektívnejšie vynakladanie finančných prostriedkov pri zachovaní funkčných špecifik IT aktív potrebných na plánovaný účel. Procesná oblasť riadenia nákupu nie je len o spôsobe obstarania IT aktív, ale slúži aj ako primárny zdroj informácií o IT aktívach. Tieto informácie ďalej poskytuje procesným oblastiam riadenia identifikácie IT aktív, riadenia správy zmlúv a faktúr, riadenia financií, riadenia vzťahu s dodávateľmi, riadenia súladu s nastavenými podmienkami a riadenia legislatívnych požiadaviek.

ROLE MANAGEMENT

V zmysle platnej legislatívy sú v oblasti centrálneho managementu IT zdrojov definované nasledovné role a zodpovednosti:

MIRRI SR

- navrhuje a realizuje stratégiu v oblasti riadenia IT zdrojov
- definuje zoznam centrálne riadených IT zdrojov vrátane jeho pravidelného auditovania
- vykonáva centralizované činnosti vo verejnom obstarávaní v oblasti informačných technológií
- zverejňuje informácie o stave plnenia centrálnych IKT zmlúv
- vypracováva a zverejňuje záväznú metodickú dokumentáciu k uzatvoreným IKT zmluvám

Subjekty štátnej a verejnej správy

- definujú potreby IT zdrojov v súlade s princípmi účelnosti, hospodárnosti a verejným záujmom
- pristupujú k využívaniu centrálnych IT zdrojov v zmysle schválenej metodickej dokumentácie
- poskytujú súčinnosť MIRRI SR pri plánovaní IT zdrojov (v rámci pravidelných auditov a analýz)

ČASOVÝ PLÁN NAPLNENIA CENTRÁLNEJ PLATFORMY IT ZDROJOV

		2022				2023				2024				2025			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
SOFTVÉROVÉ LICENCIE		Analýza			Príprava VO		Realizácia VO		MICROSOFT								
		Príprava VO		Realizácia VO		ORACLE											
		Príprava VO		Realizácia VO		IBM											
		Príprava VO		Realizácia VO		SAP											
CLOUDOVÉ SLUŽBY		Analýza			Príprava VO		Realizácia VO		MICROSOFT								
		Príprava VO		Realizácia VO		ORACLE											
		Príprava VO		Realizácia VO		IBM											
		Príprava VO		Realizácia VO		SAP											
IT ROLE		Príprava VO		Realizácia VO		IT EXPERTI											
HARDWARE								Analýza		Príprava VO		Realizácia VO		HARDWARE			